

Rutiner for håndtering av konflikter og kritikkverdige forhold i Just IL

Vedtatt av styret i Just IL 11.12.2017.

Innhold

1. Bakgrunn
2. Hvorfor rutiner?
3. Holdninger og forebyggende tiltak i vårt idrettslag
 - 3.1. Idrettens barnerettigheter
 - 3.2. Bestemmelser om barneidrett
4. Generelle retningslinjer for foresatte, utøvere og trenere
5. Rutiner for håndtering av konflikter og kritikkverdige forhold
 - 5.1. På individnivå
 - 5.2. På lagsnivå
 - 5.3. På undergruppenivå
 - 5.4. På idrettslagsnivå
6. Mulige reaksjoner
 - 6.1. Generelt om idrettens sanksjonssystem
 - 6.2. (Midlertidig) fratakelse av medlemskap
7. Sjekkliste ved konfliktløsning og skjematisk oversikt over saksgang
8. Viktige navn og telefonnummer

1. Bakgrunn

Just IL skal være et idrettslag for alle, uansett bakgrunn, ambisjoner og ferdigheter. Just IL er dugnadsdrevet, alle stiller opp frivillig, både ledere, trenere, lagledere, foreldrekontakter og andre med tillitsverv. Vi må derfor ha stor takhøyde for ulike personligheter. Likevel er det noen lover, regler og retningslinjer vi må forholde oss til, som idrettslaget og idrettens lover og regler, særforbundenes bestemmelser, Norges lover, og barneidrettsreglementet, som Idrettens barnrettigheter og barneidrettsbestemmelsene.

Dette er rutiner for hvordan man skal opptre dersom det oppstår eller meldes om konflikter eller mulig kritikkverdige, uheldige eller uforsvarlige forhold innad i Just IL. Eksempler på slike forhold kan være:

- Trenere/instruktører som er opptrer upassende ovenfor medlemmer
- Medlemmer som opptrer upassende ovenfor instruktører/trenere
- Medlemmer som trakasserer andre medlemmer
- Alle former for trakassering (fysisk, psykisk og seksuell)
- Meldinger eller mistanke om underslag
- Vold og voldtekt (Se *Rutiner ved mistanke om vold og seksuelle overgrep i Just IL*)
- Mobbing
- Diskriminering på grunn av kjønn, rase, legning etc.
- Styrer som ikke utfører sine plikter
- Enkeltstyremedlemmer som ikke utfører sine plikter eller som fører til konflikt eller splid innad i styret
- Doping og kampfiksing
- Andre brudd på NIF, Just IL eller Norge sine lover.

Vi ønsker at terskelen for å varsle om slike hendelser skal være så lav som mulig, og at problem eller konflikt løses på et så «lavt nivå» som mulig. Vi oppfordrer derfor på det sterkeste til å beskytte de involverte. Den som varsler skal selv kunne legge føringer på hvilken informasjon som kan formidles til de involverte parter. De tillitsvalgte på lagsnivå, i undergruppestyrer eller i hovedstyret forplikter seg gjennom sine verv til å være ømfintlig ved sensitiv informasjon, samt å beskytte de involverte eller barn av disse, blant annet ved å unngå at informasjon kommer ut til flere personer enn nødvendig. **Ingen barn skal heller berøres eller oppleve gjengjeldelse for noe deres foreldre har gjort gjennom sitt arbeid som tillitsvalgt på ulike nivå i idrettslaget.**

2. Hvorfor rutiner?

- Utarbeidelse og synliggjøring av rutiner har en forebyggende effekt.
- For å gi trygghet når det oppstår en situasjon med kaos og usikkerhet.
- Rutinene beskriver hvem som skal gjøre hva i hvilken rekkefølge.
- Rutinene inneholder tydelige sjekklister som er til hjelp i en vanskelig situasjon.

3. Holdninger og forebyggende tiltak i vår klubb

Vi setter pris på alle som tar på seg leder- og treneroppgaver! Det er mye arbeid, men mest glede å jobbe med barn og ungdom. Det er en viktig rolle som formidler av idrettsglede, ferdigheter og mye mer. Med denne rollen følger et ansvar for å bringe videre verdier som norsk idrett står for, og verdier som Just idrettslag står for. Å være trener eller leder er en maktposisjon. Denne makta kan brukes positivt i formidling av holdninger til idretten og til hverandre. Vi vil at trenere og ledere skal være forbilder for utøverne og deres foresatte. Det er flere spørsmål knyttet til generelle trener- og lederholdninger som vi ønsker å drøfte med våre trenere og ledere, for eksempel:

- Hvordan kan vi gjøre hverandre gode?
- Hvordan snakker vi til hverandre både på møter, trening, kamp og utenfor? Bevisstgjøring av hvordan vi vil ha det (jf. idrettslagets verdigrunnlag). Hvor går grensene for krenkende atferd?
- Hvordan kommer temperament til uttrykk?
- Hvilke dilemma kan oppstå i forholdet mellom trener og spiller, leder og trener, leder og medlem, trener og foresatt, leder og foresatt? Hvordan kan disse løses på en god måte?

Hver undergruppe, representert ved undergruppeleder, har ansvar for at denne typen spørsmål, samt en gjennomgang av våre rutiner for håndtering av konflikter og kritikkverdige forhold i Just IL, er et årlig møtetema. Vi ønsker et idrettslag hvor vanskelige tema kan snakkes om og diskuteres. Rutiner som denne, sier noe om våre holdninger. Styreleder har ansvar for at rutinene årlig kommer opp som egen sak på styremøte, for å sikre at alle styremedlemmer og undergruppeledere er gjort kjent med disse.

Siden en stor del av våre utøvere og medlemmer er under 13 år, er det viktig at våre ledere og trenere gjør seg godt kjent med barneidrettsbestemmelsene. Disse regulerer hvordan vi kan legge opp aktiviteten for den aktuelle aldersgruppen og er dermed med å styre vår idrettshverdag.

Andre forebyggende tiltak:

- Idrettslaget følger NIFs regelverk for politiattester, vi har rutiner for dette. Alle trenere, lagledere, tillitsvalgte og foreldrekontakter skal ha forevist godkjent politiattest.
- Hver undergruppe, representert ved gruppeleder, oppfordres til å synliggjøre hovedelementene i rutinene beskrevet i dette dokumentet på spillermøter (innhold tilpasses aldersgruppe) og foreldremøter. Barn, ungdommer og foreldre får dermed vite at det er noen de kan kontakte dersom de er bekymret for noe i idrettslaget.
- Rutinen legges ut på hjemmesiden til idrettslaget.

I Just IL skal alltid idrettens barnerettigheter og barneidrettsbestemmelsene være styrende for vår aktivitet.

3.1. Idrettens barnerettigheter

Idrettens barnerettigheter setter barnas behov i sentrum, og uttrykker de verdiene som skal ligge til grunn for barneidretten i Norge. Rettighetene ble første gang vedtatt på Idrettstinget i 2007 og baserer seg på FNs barnekonvensjon.

Idrettens barnerettigheter gjelder for alle barn, uten forskjellsbehandling og uten hensyn til barnet og dets foreldres kjønn, etniske bakgrunn, livssyn, seksuelle orientering, vekt/fysiske utvikling og funksjonshemming.

1. Trygghet

Barn har rett til å delta i et trygt treningsmiljø, fritt for press og utnyttelse. Barn under 6 år skal ha med seg en voksen på aktivitetene. Skader skal forebygges.

2. Vennskap og trivsel

Barn har rett til å delta i trenings- og konkurranseaktiviteter der det er lagt til rette for at de skal utvikle vennskap og solidaritet.

3. Mestring

Barn har rett til å oppleve mestring og lære mange ulike ferdigheter. De skal også ha muligheter for variasjon, øving og samspill med andre.

4. Påvirkning

Barn har rett til å si sin mening og bli hørt. De skal ha mulighet til å være med på planlegging og gjennomføring av egen idrettsaktivitet sammen med trenere og foresatte.

5. Frihet til å velge

Barn har rett til å velge hvilken idrett, eller hvor mange idretter de vil delta i. De bestemmer selv hvor mye de vil trene.

6. Konkurranser for alle

Barn har rett til å velge om de vil delta i konkurranser eller ikke. Barn som melder overgang fra en klubb innen

samme idrett skal ha full rett til å delta i konkurranser for en ny klubb straks overgangen er registrert.

7. På barnas premisser

Barn har rett til å delta i trenings- og konkurranseaktiviteter som er tilpasset deres alder, fysiske utvikling og modningsnivå.

Utviklingsplan

Alle som driver barneidrett bør følge en felles utviklingsplan for å sikre størst mulig variasjon og muligheter for stor bevegelseserfaring. Innholdet i utdanningsplanene til de enkelte særforbundene og trenernes praksis bør følge denne planen:

Opp til 6-års alder

Lek og varierte aktiviteter skal stimulere barnas utvikling og styrke de grunnleggende bevegelsene.

7–9 år

Gode muligheter til å utforske og øve på ulike fysiske aktiviteter eller idrettsøvelser med forskjellige bevegelsesmønstre, slik at de får bred bevegelseserfaring. Dette gir et godt grunnlag for senere bevegelseslæring. Slike aktiviteter kan drives innenfor en eller flere idretter, men hver idrett har ansvaret for å gjøre tilbudet variert og tilpasset barnas utviklingsnivå.

10–12 år

Idretten skal preges av varierte aktiviteter og høyt aktivitetsnivå som sikrer gode basisferdigheter. Fordypning i en eller noen få idretter kan sikre et godt teknikkgrunnlag for senere utvikling innenfor idrettsgrenen.

3.2. Bestemmelser om barneidrett

Vedtatt av Idrettstinget 2015

1. Med barneidrett menes idrettsaktiviteter for barn til og med det året de fyller 12 år.
2. For konkurranser i barneidretten gjelder følgende:
 - a) Barn kan delta i lokale konkurranser og idrettsarrangement fra det året de fyller 6 år og først og fremst i egen klubb.
 - b) Barn kan delta i regionale konkurranser og idrettsarrangementer fra det året de fyller 9 år.
 - c) Barn kan fra det året de fyller 11 år delta i åpne konkurranser og idrettsarrangement i Norge, Norden og Barentsregionen.
 - d) Barn fra nordiske land og Barentsregionen kan fra det året de fyller 11 år delta på konkurranser og i idrettsarrangementer i Norge.
 - e) Det kan benyttes resultatlister, tabeller og rangeringer i konkurranser for barn fra det året de fyller 11 år, dersom dette er formålstjenlig.
 - f) Barn til og med det året de fyller 12 år kan ikke delta i mesterskap som NM, EM, VM og tilsvarende.
 - g) Alle barn skal få premie i et idrettsarrangement dersom premiering skjer.
3. Idrettslag som organiserer barneidrett skal oppnevne en person (tillitsvalgt eller ansatt) som er ansvarlig for barneidretten.
4. Et særforbund kan gi egne regler som utdyper bestemmelsen innenfor rammen av sin idretts egenart, herunder definere lokale og regionale konkurranser i 2 a) og b) og

i særlige tilfeller gjøre unntak fra 2 c) og d). Reglene skal godkjennes av Idrettsstyret eller den Idrettsstyret gir fullmakt.

5. Særforbund plikter å innta sanksjonsbestemmelser for brudd på barneidrettsbestemmelsene i eget kamp- og konkurransereglement, herunder hjemmel til å ilegge bøter til idrettslag og til å frata utøvere retten til å delta i konkurranser. Sanksjonene skal være i samsvar med NIFs lov § 11-2. Ved gjentatte eller alvorlige brudd på bestemmelsene, skal saken anmeldes til NIFs domsutvalg.

Hvert enkelt særforbund har ansvar for at bestemmelsene og rettighetene blir gjort kjent, implementeres og etterleves i deres idrett og grener.

Politiattest

Alle idrettslag i Norge er pålagt å kreve inn politiattest fra alle som utfører oppgaver som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold overfor mindreårige eller mennesker med utviklingshemning.

4. Generelle retningslinjer for foreldre/foresatte, utøvere/spillere og trenere

Generelle retningslinjer for foreldre/foresatte:

- Respekter idrettslagets arbeid. Det er frivillig å være medlem av Just IL, men er du med, følger du våre regler.
- Er du uenig i idrettslagets eller lagets arbeid, tar du dette opp med trener/foreldrekontakt eller undergruppeleder (eventuelt med hovedstyret).
- Engasjer deg, men husk at det er barna som driver idrett – ikke du.
- Respekter treneren, hans/hennes arbeid, og anerkjenn ham/henne overfor barna dine.
- Lær barna folkeskikk. Gå foran som et godt eksempel.
- Lær barna å tåle både medgang og motgang.
- Motiver barna til å være positive på trening.
- Vis god sportsånd og respekt for andre.
- Ved uenighet snakker du **med** den det gjelder – ikke om!
- Husk at det viktigste av alt er at barna trives og har det gøy!

Generelle retningslinjer for utøvere/spiller:

Som medlem i Just IL forplikter du deg til:

- Å ha gode holdninger.
- Å respektere andre.
- Å opptre lojalt mot idrettslag og trenere.
- Å hjelpe hverandre.
- Å følge idrettens og idrettslagets regler.
- Å stille opp for hverandre.
- Å være ærlig overfor trener og andre utøvere.
- Å jobbe for godt samhold.
- Å stille på treninger og kamper/arrangement du har forpliktet seg til.
- Å vise engasjement.
- Å ha gode arbeidsholdninger.
- Å ta ansvar for miljø og trivsel.

Mobbing blir ikke akseptert!

Generelle retningslinjer for trenere

Som trener skal du bidra til:

- At barna/spillerne opplever trygghet, mestring, selvstendighet og tilhørighet.
- At barna/spillerne får positive erfaringer med trening og konkurranse.
- Å fremme et godt sosialt miljø, lagånd og vennskap.
- At barna/spillerne skal kunne drive med andre typer idrett, enten i Just IL eller i andre klubber/idrettslag.

- Samarbeid og god kommunikasjon med andre trenere, ledere og foreldre.
- At enhver utøver eller gruppe utfordres til å utvikle sine ferdigheter.
- At alle får delta under aktiviteter. Dette er spesielt viktig i idrett underlagt barneidrettens bestemmelser (til og med tolv år).

Som trener skal du også:

- Være et godt forbilde.
- Møte presis og godt forberedt til hver trening.
- Være veileder, inspirator og motivator.
- Bry deg litt ekstra, og involvere deg i utøverne/spillerne dine.
- Bli kjent med utøvernes/spillernes individuelle mål og opplevelser av treningene.
- Søke å utvikle selvstendig vurderingsevne hos utøveren/Spilleren.
- Vise god sportsånd og respekt for andre.
- Være bevisst på at du gir alle utøvere/spillere (positiv) oppmerksomhet.

Innholdet i treningene skal være preget av:

- Godt humør og inkludering.
- En målrettet plan.
- Progresjon i opplevelser og ferdigheter.
- Stadig nye utfordringer, slik at utøveren flytter grenser.
- Effektiv organisering.
- Saklig og presis informasjon.
- Kreative løsninger.
- Fleksibilitet ved problemløsning.

5. Rutiner for håndtering av konflikter og kritikkverdige forhold

Oppstår det konflikter eller kritikkverdige forhold internt i Just IL, er idrettslagets målsetting at problemet skal løses så raskt/tidlig som mulig og på et så «lavt nivå» som mulig. Hvilken instans i Just IL som behandler en sak, vil blant annet avhenge av hvem saken meldes til og alvorlighetsgrad. I utgangspunktet ønsker Hovedstyret at undergruppestyrer selv løser innkommende saker. Likevel skal Just IL sine medlemmer ha en ekstra trygghet i at det eksisterer et overordnet, objektivt organ i idrettslaget.

Vi minner om at både undergruppestyrer og medlemmer kan kontakte Norges Idrettsforbund (idrettskretsen) og egne særforbund ved behov for kompetanse og rådgivning som de opplever som nødvendig for å løse eventuelle saker.

Dersom konflikten eller de kritikkverdige forholdene omhandler brudd på barneidrettsbestemmelsene og/eller idrettens barnerektigheter, skal alltid barneidrettsansvarlig i Just IL involveres i prosessen. Dette skal skje så tidlig som mulig.

Brudd på norsk lov, som for eksempel grov voldsutøvelse eller underslag, **må** politianmeldes.

5.1. På individnivå

Dersom det oppstår konflikter på individnivå, er det det beste er om de berørte parter selv finner ut av problemene og kommer frem til en løsning som partene kan leve godt med. Dersom konflikten er innad i et lag/en spiller- eller utøvergruppe, kan trener eller lagleder hjelpe partene med å komme frem til en løsning.

I Just IL skal vi ha plass til alle! Vi har derfor nulltoleranse for mobbing, diskriminering eller trakassering blant våre medlemmer, så dette skal slås ned på umiddelbart. Dersom problemet krever iverksettelse av tiltak, er det alltid personen som utsettes for plagsom adferd, som skal ivaretas.

5.2. På lagsnivå:

Internt på lag kan det oppstå konflikter mellom trenere og utøvere/foresatte og internt blant spillere, trenere eller foreldre. Det er viktig å huske på at, til og med det året deltakerne er tolv år, reguleres deres aktivitet av barneidrettsbestemmelsene og de enkelte særforbunds retningslinjer. Fra de er fylt tretten år, er det andre bestemmelser som slår inn. Uansett er det viktig at det etableres interne regler på laget, og at disse reglene og lagets ambisjonsnivå er **svært godt** forankret, både i spiller-/utøvergruppen og i foreldregruppen, og at de er i samsvar med de lover og regler som berør dette i idrettslagets, idrettsforbundets og særforbundenes bestemmelser. Dette kan være med på å forhindre at konflikter oppstår.

Det er også viktig at det avholdes **minimum** et foreldremøte i året, slik at informasjon og planer kan deles og forankres, og dermed at misforståelser unngås.

På lagsnivået har foreldrekontakten en viktig oppgave. Denne skal være bindeledd mellom lagledelse og spillergruppe/foresatte. Dersom det oppstår konflikter på et lag/i en utøvergruppe, er det naturlig at det er foreldrekontakten som først tar tak i problemet. Det er svært viktig å være oppmerksomme på at foreldrekontakten innehar et tillitsverv på vegne av andre, og at foreldrekontakten derfor ikke utsettes for personforfølgelse, hevnaksjoner og lignende, på grunn av at vedkommende har tatt opp saker på vegne av andre.

Dersom det oppstår uenighet i et lag eller spillergruppe som ikke kan oppklares med interne diskusjoner, skal saken tas opp med styret i undergruppen.

Foreldrekontakt:

Foreldrekontaktene har et svært viktig tillitsverv i Just IL. De skal være bindeledd mellom undergruppestyret og laget og lagledelse og spiller-/utøvergruppe/foreldregruppe.

Dersom foreldrekontakten blir varslet om konflikt eller kritikkverdige forhold av spillere/foreldre, skal foreldrekontakten på vegne av varsler (åpent eller anonymt) ta problemstillingen opp med aktuell person (som trener, annen spiller, foresatt). Den

aktuelle person skal gjøres kjent med problemstillingen og aktuelle lover og/eller bestemmelser som berører problemstillingen. Dersom man ikke kommer frem til noen løsning på problemet, eller at den aktuelle personen ikke vil rette seg etter lover og/eller bestemmelser, **plikter** foreldrekontakten å ta problemstillingen videre til det aktuelle undergruppestyret, eventuelt med hovedstyret, dersom alvorlighetsgraden tilsier det.

Foreldrekontakten kan til enhver tid ta kontakt med undergruppe- eller hovedstyret for å søke råd og veiledning.

Undergruppestyret/-leder:

I tilfeller hvor undergruppestyret mottar henvendelser eller kommer over informasjon om mulige kritikkverdige, uheldige eller uforsvarlige forhold i et av undergruppens lag/utøvergrupper, skal undergruppestyret følge opp saken til den er å anse som løst.

Dersom undergruppestyret/-lederen blir varslet om problemstillinger internt på et lag/en utøvergruppe, må undergruppestyret/-leder vurdere om problemstillingen kan løses på et lavere nivå, og problemet må eventuelt henvises til foreldrekontakt på det aktuelle lag/den aktuelle utøvergruppen.

Dersom varselet kommer fra foreldrekontakt, enten fordi denne har prøvd å komme frem til en løsning, eller fordi den opprinnelige varsler har bedt foreldrekontakten om å gå direkte til undergruppestyret/-leder på grunn av problemets art, må undergruppestyret/-leder ta tak i saken. Informasjon må innhentes separat fra alle parter, og undergruppestyret/-leder må presentere en løsning for de involverte.

Undergruppestyrene skal informere Hovedstyret så fort som mulig, dersom det kommer inn saker av en viss alvorlighetsgrad eller saker som går innunder eksemplene nevnt innledningsvis. Dette blant annet fordi Hovedstyret kan fungere som en objektiv rådgiver og ressurs hvis ønskelig for undergruppestyret.

Dersom undergruppestyret ikke klarer å løse en sak selv, skal det involveres andre instanser. Nærmeste instans er Hovedstyret, men idrettskretsen og særforbund er også aktuelle dersom dette er hensiktsmessig.

Dersom Hovedstyret ser det som nødvendig kan de involvere seg direkte i saken, for eksempel dersom undergruppestyret eller personer i undergruppestyret er å anse som inhabile.

Dersom undergruppestyret løser saken uten direkte involvering fra Hovedstyret, skal det leveres en rapport til Hovedstyret. Denne skal vise hva som har vært sakens kjerne og samtidig informere om hvordan problemet konkret ble løst, eller hva slags tiltak som er satt i gang.

Undergruppestyre/leder kan til enhver tid ta kontakt med hovedstyret, idrettskrets eller særforbund for å søke råd og veiledning.

Hovedstyret/leder:

I tilfeller hvor Just IL sentralt, ved Hovedstyret, mottar henvendelser eller kommer over informasjon om mulig kritikkverdige, uheldige eller uforsvarlige forhold i et av idrettslagets lag eller utøvergrupper, skal Hovedstyret følge opp saken til den er å anse som løst. Hovedstyret må vurdere om problemstillingen kan eller bør løses på et lavere nivå, og problemet må eventuelt henvises til undergruppestyret/-leder hvor det aktuelle lag/den aktuelle utøvergruppen hører inn under.

Hovedstyret kan involvere eksempelvis idrettskretsen eller særforbund for kompetanse og rådgivning for å løse saker.

Dersom Hovedstyret ikke klarer å løse en sak selv, skal de involvere andre, eksempelvis Idrettskrets eller særforbund.

Det relevante undergruppestyret skal informeres og involveres i prosessen så tidlig som mulig.

Hovedstyrets involvering av og informasjon til undergruppestyrer, vil avhenge av sakens natur og hvilke personer meldingen angår. For vurdering av inhabilitet viser vi til § 9 Inhabilitet i Just ILs lover.

5.3. På undergruppenivå**Trener/lagleder/foreldrekontakt/undergruppemedlemmer:**

Dersom trener/lagleder/foreldrekontakten blir varslet om konflikt eller kritikkverdige forhold i undergruppa, enten internt på annet lag, lag/trenere imellom eller på annet vis internt i undergruppa, skal undergruppestyret/-leder varsles og involveres.

Dersom konflikten eller de kritikkverdige forholdene gjelder undergruppestyret/-leder, skal Hovedstyret varsles og involveres.

Undergruppestyret/-leder:

I tilfeller hvor undergruppestyret mottar henvendelser eller kommer over informasjon om mulige kritikkverdige, uheldige eller uforsvarlige forhold i egen undergruppe, skal undergruppestyret følge opp saken til den er å anse som løst.

Undergruppestyrene skal informere Hovedstyret så fort som mulig, dersom det kommer inn saker av en viss alvorlighetsgrad eller saker som går innunder eksemplene nevnt innledningsvis (punkt 1). Dette blant annet fordi Hovedstyret kan fungere som en objektiv rådgiver og ressurs hvis ønskelig for undergruppestyret.

Dersom undergruppestyret ikke klarer å løse en sak selv, skal det involveres andre instanser. Nærmeste instans er Hovedstyret, men idrettskretsen og særforbund er også aktuelle dersom dette er hensiktsmessig.

Dersom Hovedstyret ser det som nødvendig, kan de involvere seg direkte i saken, for eksempel dersom undergruppestyret eller personer i undergruppestyret er å anse som inhabile.

Dersom undergruppestyret løser saken uten direkte involvering fra Hovedstyret, skal det leveres en rapport til Hovedstyret. Denne skal vise hva som har vært sakens kjerne og samtidig informere om hvordan problemet konkret ble løst, eller hva slags tiltak som er satt i gang.

Hovedstyret/leder:

I tilfeller hvor Just IL sentralt, ved Hovedstyret, mottar henvendelser eller kommer over informasjon om mulig kritikkverdige, uheldige eller uforsvarlige forhold i en av idrettslagets undergrupper, skal Hovedstyret følge opp saken til den er å anse som løst. Hovedstyret må vurdere om problemstillingen kan eller bør løses på et lavere nivå, og problemet må eventuelt henvises til undergruppestyret/-leder.

Hovedstyret kan involvere eksempelvis idrettskretsen eller særforbund for kompetanse og rådgivning for å løse saker.

Dersom Hovedstyret ikke klarer å løse en sak selv, skal de involvere andre, eksempelvis Idrettskrets eller særforbund.

Det relevante undergruppestyret skal informeres og involveres i prosessen så tidlig som mulig.

Hovedstyrets involvering av og informasjon til undergruppestyrer, vil avhenge av sakens natur og hvilke personer meldingen angår. For vurdering av inhabilitet viser vi til § 9 Inhabilitet i Just ILs lover.

5.4. På idrettslagsnivå

Trener/lagleder/foreldrekontakt/undergruppemedlemmer:

Dersom trener/lagleder/foreldrekontakten blir varslet om konflikt eller kritikkverdige forhold i Just IL, enten internt i en annen undergruppe, lag/trenere imellom eller på annet vis internt i undergruppa, skal undergruppestyret/-leder varsles og involveres.

Dersom konflikten eller de kritikkverdige forholdene gjelder undergruppestyret/-leder, skal Hovedstyret varsles og involveres.

Undergruppestyret/-leder:

I tilfeller hvor undergruppestyret mottar henvendelser eller kommer over informasjon om mulige kritikkverdige, uheldige eller uforsvarlige forhold i en av de andre undergruppene, skal Hovedstyret varsles og involveres.

Dersom konflikten eller de kritikkverdige forholdene gjelder Hovedstyret, skal idrettskretsen involveres for råd og veiledning.

Hovedstyret/leder:

I tilfeller hvor Just IL sentralt, ved Hovedstyret, mottar henvendelser eller kommer over informasjon om mulig kritikkverdige, uheldige eller uforsvarlige forhold internt i hovedstyret, skal Hovedstyret følge opp saken til den er å anse som løst.

Hovedstyret kan involvere eksempelvis idrettskretsen eller særforbund for kompetanse og rådgivning for å løse saker.

Dersom Hovedstyret ikke klarer å løse en sak selv, skal de involvere andre, eksempelvis Idrettskrets eller særforbund.

6. Mulige reaksjoner

Brudd på idrettens regler og retningslinjer er aldri akseptabelt. Har vi trenere eller ledere i Just IL som ikke forholder seg til disse, må personen(e) bli gjort oppmerksomme på problemet og bli gitt veiledning og mulighet til å korrigere sine handlinger. Dersom personen(e) likevel ikke vil innordne og tilpasse seg, har vi ikke plass til dem i Just IL, og de vil bli fratatt sine verv.

6.1. Generelt om idrettens sanksjonssystem

Innenfor idretten eksisterer det tre ulike sanksjonsformer;

- Alminnelig disiplinærforføyning
- Sanksjoner etter kamp- og konkurranseregler
- Straff iht. NIFs straffebestemmelser

En midlertidig fratakelse av et medlemskap etter § 10-6 er ingen sanksjon, men er en reaksjon som avskjærer idrettslagets adgang til å ilegge sanksjoner for det samme forholdet. Idrettslaget kan ikke kjøre to parallelle løp (sanksjonssak og § 10-6-sak) samtidig som gjelder akkurat det samme forholdet. Dersom idrettslaget har rett til å ilegge en sanksjon, bør idrettslaget derfor først gjøre en vurdering av om saken i stedet skal behandles som en sanksjonssak i stedet for en § 10-6-sak.

At en person tidligere har blitt ilagt en sanksjon er imidlertid ikke til hinder for at vedkommende senere kan fratras medlemskapet. Dette kan begrunnes i forholdet vedkommende ble ilagt sanksjoner for, så fremt det også har oppstått nye forhold i etterkant av sanksjonen, eller at idrettslaget i etterkant av sanksjonen har blitt kjent med opplysninger som ikke var kjent da sanksjonen ble ilagt.

Følgende kan være retningsgivende når idrettslaget skal velge mellom de ulike alternativene:

- Forhold som er straffbart etter den alminnelige lovgivning og også er straffbart etter NIFs straffebestemmelser (f.eks. vold, økonomiske misligheter, seksuelle overgrep) skal alltid påtales til NIFs domsutvalg.
- Forhold som skjer i forbindelse med utøvelse av idrettslig aktivitet og er regulert av kamp- og konkurransereglene, skal sanksjoneres etter dette regelsettet. Er det alvorlige forhold, bør saken påtales til NIFs domsutvalg.
- Ved øvrige forhold må idrettslaget vurdere om det skal ilegges en alminnelig disiplinærforføyning, om det skal igangsettes en prosess etter § 10-6 eller om forholdet er så alvorlig at det bør påtales til NIFs domsutvalg. Hvis et forhold er alvorlig og straffbart etter NIFs straffebestemmelser, må idrettslaget påtale forholdet til NIFs domsutvalg i stedet for å treffe vedtak om midlertidig fratakelse av medlemskap. Domsutvalget kan frata vedkommende medlemskapet i idrettslaget for en lenger periode enn det idrettslaget selv kan beslutte, og dommer som ilegges av NIFs domsutvalg får virkning for hele norsk idrett. Dersom det er viktig at også andre idrettslag bør beskyttes mot medlemmet er det særlig viktig at NIFs domsutvalg får saken til behandling.

https://www.idrettsforbundet.no/globalassets/idrett/idrettsforbundet/klubbguide/tap-av-medlemskap-i-idrettslag_siste.pdf

6.2. (Midlertidig) fratakelse av medlemskap

I Just IL skal vi ha stor takhøyde. Men dersom konflikter ikke lar seg løse på andre måter, kan (midlertidig)fratakelse av medlemskap være en siste utvei.

Når kan et idrettslag midlertidig frata et medlem sitt medlemskap?

Etter NIFs lov § 10-6 (3) kan et medlemskap fratas i «særlige tilfeller». Dette innebærer at bestemmelsen er en sikkerhetsventil som bare skal brukes når det foreligger spesielle omstendigheter. Adgangen til å frata noen medlemskapet er et virkemiddel som skal brukes med varsomhet. Dersom idrettslaget er i tvil om det foreligger tilstrekkelig grunnlag for å frata noen medlemskapet, bør den aktuelle idrettskretsen alltid kontaktes for veiledning.

For mer informasjon, se Idrettsforbundets veileder: https://www.idrettsforbundet.no/globalassets/idrett/idrettsforbundet/klubbguiden/tap-av-medlemskap-i-idrettslag_siste.pdf.

7. Sjekkliste ved konfliktløsning og skjematisk oversikt over saksgang

Husk at Just IL drives på dugnad! Vi er alle frivillige som bruker vår fritid på dette! Ha derfor stor takhøyde for faglig uenighet og aksepter at vi alle er forskjellige.

Brudd på Norges Lover skal alltid politianmeldes.

Konflikt

En konflikt foreligger når en part opplever en interessemotsetning i forhold til en annen part, og dette utløser negative følelser. En konflikt har som regel opphav i interessemotsetninger, motsetninger i mål, verdier, ønsker, behov eller meninger.

En konflikt varer gjerne over tid og oppleves som fastlåst og er mer alvorlige enn uenighet. Konflikter kan være både åpne og skjulte. I Just IL søker vi å løse konflikter på lavest mulig nivå, aller helst mellom de involverte partene selv.

Konflikter medfører imidlertid en delproblemer, de kan erkjennes i ulik grad av de involverte parter, og de kan være ensidige eller gjensidige. Dersom konflikten er fastlåst, må de berørte partene involvere andre for å få den løst. Igjen søkes konflikten løst på lavest mulig nivå. Foreldrekontakt kobles inn, før man eventuelt involverer undergruppestyret/-leder eller hovedstyret.

Konflikter er en kilde til godt og ondt

Konflikt og uenighet er en naturlig del av den daglige idrettslagsdriften. Jo mer kjente og nedfelte planer og retningslinjer man har, jo mindre konflikter. Når man holder seg

til saken kan uenighet være en kilde til utvikling, læring og tettere relasjoner. Vi får ryddet opp i inngrodde vaner og finner nye måter å tenke på. Hvis en konflikt derimot trappes opp og ikke lenger handler om «saken» kan den bli skadelig. En slik konflikt tar unødvendig tid, energi og ressurser, og kan gi dårlig stemning i idrettslaget. Den blir en belastning for idrettslaget og ledere, og truer gode relasjoner og godt samarbeid.

God konflikthåndtering forutsetter en kultur for ulikhet

Måten vi håndterer forskjellighet på er avgjørende for om konflikter utvikler seg. I en kultur med rom for ulikhet kan deltakerne ta opp saker de er uenige om. Medarbeidere lytter til hverandres synspunkter og undersøker hva uenigheten går ut på før den blir til en konflikt. En slik kultur gjør det mulig å håndtere og løse konflikter på en god måte.

Konflikter må håndteres i tide

Uløste konflikter er alltid negative og går som oftest ikke over av seg selv. Slike konflikter kan lett bli utfordringer som berører hele idrettslaget og som flere må ta tak i. Det er lederens ansvar å håndtere en konflikt i tide. Ansvarer kan ikke bare ligge hos de involverte partene.

Både sak og relasjon

For å løse en konflikt må vi jobbe med både saken og relasjonen. Vi må komme frem til en løsning partene kan leve med, og samtidig jobbe med relasjonen mellom partene. Mange ganger vil de involverte forsone seg med hverandre. Men det er ikke alltid nødvendig at partene skal bli venner eller at alle konflikter blir løst.

Søk hjelp hvis det er tvil

Noen konflikter kan være svært vanskelige å løse. Hvis det er tvil om hva som bør gjøres, kan det være en idé å søke hjelp. Det kan være hos en annen leder, en fagperson, eller andre kompetente personer.

Første steg er å forstå

For å håndtere en konflikt er det viktig å finne ut hvilken type konflikt det er snakk om. Konflikter kan opptre i forskjellige dimensjoner. I en klubb kan det oppstå konflikter mellom to eller flere tillitsvalgte eller trenere. Det kan være faglig uenighet, uenighet om fordeling av ressurser, uenighet om arbeidstid eller fordeling av goder. Konflikter kan også utvikle seg til personkonflikter.

Tabellen på neste side gir en oversikt over fire ulike dimensjoner som konflikter kan ha. Den viser at ulike typer konflikter krever ulike tilnæringsmåter. Vær oppmerksom på at forskjellige typer konflikter kan være overlappende. Det som på overflaten ser ut som en instrumentell konflikt kan kanskje være en personkonflikt som handler om lojalitet og maktkamp.

En konflikt kan analyseres ved å svare på følgende spørsmål:

- 1) Hvordan kommer konflikten til uttrykk?

- 2) Hva er årsaken til konflikten?
- 3) Hvordan har konflikten blitt håndtert så langt?
- 4) Hva er forutsetningene for å kunne løse konflikten?

De fire dimensjonene	Håndtering	Ønsket resultat
Instrumentelle konflikter handler ofte om mål, midler, metoder, strukturer, prosedyrer. Instrumentelle konflikter er veldig vanlige og fører sjelden til at man blir uvenner.	Dialog og problem-løsning.	Bli enige, komme videre.
Interessekonflikter handler ofte om fordeling av begrensede ressurser: penger, arbeid, materielle goder, plass, tid. Dette er en velkjent problemstilling i klubber som ikke har tilstrekkelig ressurser.	Informasjon, forhandling og kompromiss.	En avtale.
Verdikonflikter handler ofte om personlige eller kulturelle verdier man vil slåss for. Hva er riktig og hva er galt, hva kan man gjøre og hva kan man ikke gjøre? Tradisjoner, overbevisninger, religion, politikk. Eksempler på dette er konflikter mellom forskjellige faggrupper og mellom for eksempel unge og gamle.	Dialog, respekt for hverandre, respekt for at man er forskjellige. Åpen kommunikasjon hvor partene lytter til hverandre i stedet for å forsøke å overbevise hverandre.	Gjensidig forståelse.
Personlige konflikter handler ofte om at folk kommer på kant med hverandre. Om identitet, selvspekt, lojalitet, tillitsbrudd, avvisning. Med følelser, usikkerhet og sårbarhet. Konflikter av denne typen kan ofte føre til et dårlig klubbmiljø.	Åpen kommunikasjon og aktiv lytting hvor partene får tid til å snakke sammen og lytte til hverandres versjoner.	Gjensidig forståelse for den andres situasjon.

Sjekkliste:

- Ved brudd på idrettens regler eller retningslinjer, skal alltid hovedstyret informeres/involveres.
- Vi prater **med** og ikke om. Ved en konflikt, skal færrest mulig personer involveres, både for å skjerme idrettslaget, men primært for å skjerme de involverte personene og deres eventuelle barn/familiemedlemmer.
- Hvem har rett på sannheten?
Det er ikke sikkert at det du mener, er det riktige. Vær åpen for andres syn.
 - Mennesker er ulike
 - Ulik inngang til saken
 - Har ulike syn
 - Tenker ulikt
 - Har ulikt verdisyn
 - Religion – politisk ståsted
 - Har forskjellige innfallsvinkler på løsning
 - Ikke ofte det er to streker under svaret
- Ved konfliktløsning er det viktig at de involverte personene er oppmerksomme på følgende:
 - Vi/jeg må skaffe meg pålitelig informasjon før vi/jeg tar et endelig standpunkt.
 - Både jeg og de andre partene er påvirkelige.
 - Det er lov til å feile, man kan lære av feil!
 - Det er vi som har ansvaret for å løse problemet.
 - Begge parter må gi for å finne en løsning.
- Har du, som part i en konflikt, behov for råd og veiledning, ta kontakt med undergruppeleder eller hovedstyret. Eventuelt kan idrettskrets eller særforbund kontaktes. Dersom eksterne instanser involveres, må også hovedstyret informeres. Se rutinebeskrivelsene under punkt 5 for anbefalte fremgangsmåter.
- Skal du lede et konfliktmøte?
 - Vær godt forberedt
 - Klargjør målet med samtalen
 - Planlegg rammene for samtalen
 - Hold samtalen innenfor gode rammer
 - La partene foreslå tiltak/løsninger
 - Oppsummering – mot slutten av samtalen
 - Avslutning av samtalen

Hendelsestre:

Prosess: Hvem:	Hendelse(r):	Foreldrekontakt behandler saken:	Løsning/Under- gruppen behandler saken:	Løsning/Hoved- styret behandler saken	Løsning
Berørt person	Hendelse. Opplever urett/overtramp				
Foreldre- kontakt (FK)		Tar opp saken med foreldrekontakt. FK tar saken opp med berørte parter, eller tar saken opp med undergruppeleder/-styre	Saken løses internt i laget/utøvergruppen.		
Undergruppe- styret			Dersom man ikke når en løsning, sendes saken til undergruppestyret/-leder. Undergruppestyret kan be om hjelp/veiledning av hovedstyret.	Saken løses internt av undergruppen.	
Hovedstyret				Hovedstyret behandler saken i samhandling med de berørte parter, dersom saken ikke løses på undergruppenivå.	Saken får en løsning internt i idrettslaget.
Eksterne instanser (idrettsforbund, særforbund e.l.)					Saken er så alvorlig/man når ikke løsning internt, slik at saken må sendes til eksterne instanser.

8. Viktige navn og telefonnummer (oppdatert per oktober 2017)

Klubbens hovedstyre:

Leder: Søren Kragholm, 466 73 102
 Nestleder: Bror Skrede, 476 04 499
 Rune Nomeland, 902 03 797
 Kristine Seilfaldet, 944 35 027
 Steffen Holskog Larsen, 916 12 790
 Benjamin Mykjåland (vara), 977 50 773

Gruppestyrene:

Fotballgruppa: Aleksander Østerhus, leder, 978 70 654
 Håndballgruppa: Lilliane Vollen, leder, 958 75 837

Innebandy: Heidi Kristensen, kontaktperson, 920 20 801

Barneidrett: Kristine Seilfaldet, leder, 944 35 027

Mosjonsgruppa:

Kriseteamet i Just IL:

Søren Kragholm, leder Just IL, 466 73 102

Bror Skrede, nestleder Just IL, 476 04 499

Kristine Seilfaldet, barneidrettsansvarlig i Just IL, 944 35 027

Mia Holskog Larsen, trener Just IL og fagperson, 993 42 064

Idrettskretsen: 38 25 41 20 – 419 60 020

Norges Idrettsforbund: 21 02 90 00

I denne rutinebeskrivelsen har vi latt oss inspirere av, og har lånt fra, Norges idrettsforbunds ulike forslag til rutiner og retningslinjer, Barneidrettsbestemmelsene og Barneidrettsrettighetene, NFF fotballederkurs del 3, modul 10 «Konflikthåndtering», Moi ILs organisasjonsplan, OSIs Retningslinjer for håndtering av varslede eller oppdagede forhold, m.m.